

[Handelsministeren]

om disse forhold. Lovforslaget blev henvist til folketingets erhvervsudvalg, hvor det fortsat er til behandling, og hvor det vel vil være rimeligt at tage den mere detaljerede diskussion.

SF henviser som baggrund for ønsket om denne forespørgselsdebat til nogle tal, som kan findes i rapporten fra udvalget om lønmodtagernes medejendomsret. Vi skal nok passe på ikke at overfortolke disse tal. Som det fremgår af rapporten, bygger de på grove skøn og angiver kun nogle størrelsesordner. Der er endvidere redegjort for en lang række forudsætninger, som må tages i betragtning ved bedømmelse af tallene. Hertil kommer, at rapportens tal er et øjebliksbillede og ikke viser noget om udviklingen.

De angivne tal viser imidlertid, at en relativt stor del af aktiekapitalen i vore aktieselskaber ejes af andre aktieselskaber. Dette forhold kan måske siges at bekræfte en formodning om, at der finder en tiltagende koncentration sted i erhvervslivet. Tallene siger måske også noget om, at aktier som opsparringsobjekt for private borgere ikke har nogen stor udbredelse i dette land, et forhold, som jeg af flere grunde beklager og gerne så ændret. Det ville nok være ønskeligt, om landets borgere i større grad, end tilfældet er, gennem aktiebesiddelse kunne bidrage til finansiering af vort erhvervsliv.

Det af SF rejste spørgsmål har til forudsætning, at kapitalkoncentrationen altid må betragtes som skadelig ud fra en konkurrencepolitisk synsvinkel. Det er næppe rigtigt. Den form for koncentration, som måske finder sted, består typisk i, at en større, kapitalstærk virksomhed overtager én eller flere andre virksomheder, og såfremt den virksomhed, som overtages, er inden for samme branche som den virksomhed, der står for koncentrationen, er det naturligvis klart, at dette kan få betydning for konkurrencesituationen. Hvis den koncerndannelse, som bliver resultatet af aktiebesiddelsen i et andet selskab, får en dominerende indflydelse på markedet for den pågældende vare eller tjenesteydelse, omfattes forholdet af den gældende monopollov. Monopoltilsynet kan i så tilfælde kræve virksomheden anmeldt til sit register, hvilket igen medfører, at virksomhedens forretningsbetingelser og priser skal anmeldes til monopoltilsynet og gennem optagelse i registeret gøres tilgængeligt for offent-

ligheden. Ændringer i betingelser og priser skal ligeledes anmeldes og registreres inden for korte frister. I den situation, som her er beskrevet, forekommer det mig ikke godtgjort, at den gældende monopollov ikke er tilstrækkelig.

Tænker man sig den situation, at en virksomhed går i koncern med en eller flere andre virksomheder, således at de virksomheder, som deltager i koncernen, virker inden for forskellige brancher, er der ikke på forhånd nogen grund til at antage, at sammenslutningen skulle have ugunstige virkninger for konkurrencen. Tværtimod vil der ofte foreligge den situation, at moderselskabet, såfremt det er en kapitalstærk virksomhed, vil tilføre datterselskaberne yderligere finansielle ressourcer, hvilket vil sætte dem i stand til at gøre sig stærkere gældende i konkurrencen inden for den berørte branche.

Som jeg anførte under debatten den 25. oktober, må man også være opmærksom på, at koncentration inden for erhvervslivet i et vist omfang kan være en nødvendighed, såfremt et lille land som Danmark skal have mulighed for at gøre sig gældende i den internationale konkurrence. Inden for mange brancher og produktionsområder må virksomheden ganske enkelt have en vis størrelse og en vis kapitalkraft for overhovedet at kunne være med i en konkurrence, hvor modparten ofte er udenlandske virksomheder af helt andet format end det, vi kan magte herhjemme, og som vi kender herhjemme.

Hvis man nu finder, at der er behov for at modvirke kapitalkoncentrationen her i landet, må man spørge sig, hvilke midler der kan findes tjenlige hertil. At gøre forsøg med en egentlig trustkontrol, således at monopolmyndighederne får hjemmel til at kræve opløsning af allerede etablerede koncerner og sammenslutninger, vil ikke have nogen rimelighed for Danmarks vedkommende; vi har ikke i dansk erhvervsliv trustdannelser, der kan motivere så drastiske fremgangsmåder. Erfaringerne fra de lande, hvor man har forsøgt at foretage sådanne indgreb, opmuntrer heller ikke til efterligning.

I øvrigt angiver SF kun ganske antydningssvis, hvilke midler partiet kunne tænke sig at bringe i forslag. Der tales om en ændring af monopolloven, men hvad den nærmere skal gå ud på, siges der ikke noget om. De forslag til ændring af monopolloven, som